

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Daniely Zemanové a soudce Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **M. C.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 4. 2014, čj. 5609/DS/2013, JID: 155487/2013/KUUK/Piš, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 9. 2015, čj. 78 A 5/2014-35,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Louny (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 21. 10. 2013, sp. zn. MULN/9732/1017/2013/OS-PD/KO, čj. MULNCJ 77777/2013, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2. zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), kterého se dopustil porušením § 4 písm. c) téhož zákona tím, že, zkráceně řečeno, dne 22. 8. 2013 v 10:10 h na obchvatu obce Sulec

na silnici I. třídy č. 7 při řízení vozidla tov. zn. Ford Focus, reg. zn. X, překročil nejvyšší dovolenou rychlost uvedenou v § 9 odst. 1 písm. u) vyhlášky č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích. Laserovým rychloměrem MicroDigiCam LTI mu byla naměřena rychlost 125 km/h; po zohlednění ± 3 % byla naměřená rychlost snížena na 121 km/h. Za uvedené jednání správní orgán prvního stupně žalobci uložil pokutu ve výši 5 000 Kč, zákaz činnosti řízení motorových vozidel v délce 6 měsíců a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Odvolání žalobce žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím ze dne 9. 4. 2014 zamítl a napadené rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

[2] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného Krajský soud v Ústí nad Labem kasační stížností napadeným rozsudkem zamítl. Tvrzení žalobce, že ve výrokové část rozhodnutí správního orgánu prvního stupně není uvedeno, jaký konkrétní zákon žalobce porušil, shledal nepravdivým. Nepřisvědčil ani námitce, že výzva k doplnění odvolání zaslaná zmocněnci žalobce byla nedostatečná a nesrozumitelná. Námitky žalobce směřující proti hodnocení důkazů správními orgány a jejich skutkovým a právním závěrům označil krajský soud za účelové, neboť byly uplatněny až v řízení před soudem, ačkoli je žalobce mohl vznést již v řízení správním.

II.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti proti tomuto rozsudku v první řadě namítl nesprávné právní posouzení absence jména stěžovatele ve výzvě k odstranění vad odvolání, kterou odlišně od krajského soudu nepovažoval pouze za formální vadu, ale za podstatnou vadu řízení, pro kterou měl krajský soud zrušit rozhodnutí žalovaného ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Po zástupci účastníka řízení nelze dle jeho názoru spravedlivě požadovat, *„aby dle spisové značky byl schopen zjistit, k právní věci jakého účastníka se písemnost vztahuje, neboť nelze očekávat, že občané budou vybavení sofistikovaným softwarem spisové služby“*.

[4] Dále stěžovatel vyjádřil nesouhlas s hodnocením některých žalobních námitek jako účelových. Nelze dle jeho názoru *„v řízení trestního charakteru uplatňovat zásadu koncentrace řízení“*, respektive je třeba najít rovnováhu mezi tímto přístupem a pojetím řízení před správním soudem jako nikoli opravného řízení v plné apelaci. Stěžovateli nemůže být upírán přístup k soudu jen proto, že námitky neuplatnil dříve. Stěžovatel uvedl, že v kontextu podkladů shromážděných v řízení o přestupku a *„v rámci zásady materiální pravdy byl správní orgán povinen sám zjistit, že tyto neprokazují spáchání přestupku bez důvodných pochybností, a řízení zastavit.“* Poukázal na skutečnost, že obviněný není povinen se hájit, a odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, čj. 5 As 126/2011-68. Stěžovatel namítl, že má právo v žalobě vytykat správnímu orgánu vadně zjištěný skutkový stav. Nevidí důvod, proč by při zjištění, že ve správním spise není obsažen žádný důkaz prokazující jeho vinu, měl na tuto skutečnost správní orgán upozorňovat. Krajský soud tak byl dle názoru stěžovatele povinen jeho námitky vypořádat, neboť *„směřovaly pouze do zákonnosti postupu správního orgánu, zákonnosti rozhodnutí a hodnocení důkazů.“* Jelikož tak neučinil, zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností spočívající v nedostatku důvodů.

pokračování

[5] Stěžovatel též napadl postup krajského soudu, který neprovedl stěžovatelem navrhovaný důkaz odborným posudkem, jenž měl zpochybnit správnost provedeného měření rychlosti. V tomto ohledu stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2015, čj. 5 As 185/2014-30.

[6] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti označil zamítnutí žaloby stěžovatele krajským soudem za zcela oprávněné. Kasační námitky označil za nedůvodné, odkázal na obsah správního spisu a navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

III.

Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti a předpoklady věcné projednatelnosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, napadá rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je řádně zastoupen (§ 105 s. ř. s.). Důvodnost kasační stížnosti poté posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom, že by napadené rozhodnutí či řízení jeho vydání předcházející trpěly vadami, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, jejíž důvodnost by sama o sobě postačovala k jeho zrušení; tuto námitku shledal nedůvodnou. Ve své ustálené judikatuře mnohokrát Nejvyšší správní soud konstatoval, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvážil o skutečnostech pro věc podstatných, resp. jakým způsobem rozhodné skutečnosti posoudil (srov. např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud přitom neshledal, že by v napadeném rozhodnutí krajského soudu absentoval některý z výše uvedených požadavků. Krajský soud přehledně popsal rozhodný skutkový stav a s žalobními námitkami se řádně a srozumitelně vypořádal. Stěžovatel spatřoval nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku v tom, že krajský soud nevypořádal některé jeho námitky (námitku nesprávně provedeného měření rychlosti vozidla, námitku, dle níž správní orgán prvního stupně vycházel pouze ze záznamů Policie ČR, a námitku, dle níž nebylo dostatečně určeno místo spáchání přestupkového jednání) s tím, že je vyhodnotil jako účelové. Krajský soud v této zdůvodnění závěru o účelovosti těchto námitek obsáhle věnoval na straně 7 napadeného rozsudku. Na jeho úvahách nejenže Nejvyšší správní soud neshledal nic nepřezkoumatelného, ale nadto se s nimi plně ztotožnil, a to z následujících důvodů.

[11] Stěžovatelovu výtku, dle níž krajský soud nesprávně posoudil část postupu stěžovatele jako postup účelový, považuje Nejvyšší správní soud za neopodstatněnou. Stěžovateli lze přisvědčit v tom, že není jeho povinností být v řízení o přestupku aktivní, neboť povinnost zjistit skutkový stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, leží primárně na bedrech správních orgánů. Nejvyšší správní soud k tomu však již v (stěžovatelem taktéž citovaném) usnesení rozšířeného senátu ze dne 14. 1. 2014, čj. 5 As 126/2011-68, č. 3014/2014 Sb. NSS, uvedl, že „[v]yužije-li [...] obviněný ze spáchání přestupku svého práva mlčet, nelze extenzivním výkladem uložit správnímu orgánu povinnost, aby za obviněného ‚domyslel‘ všechna myslitelná nebo třeba i nepravděpodobná tvrzení a v rozhodnutí se s nimi vypořádal.“ Měl-li tedy stěžovatel za to, že v řízení o přestupku byly určité pochybnosti ohledně zjištěného skutkového stavu, měl s tímto svým podezřením správní orgány, alespoň v rámci odvolacího řízení, seznámit.

[12] Argumentaci stěžovatele zákazem koncentrace řízení o trestním obvinění považuje Nejvyšší správní soud rovněž za lichou. Zákaz koncentrace v řízení o přestupku znamená zejména vyloučení aplikace § 82 odst. 4 správního řádu pro tento typ správního řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, čj. 1 As 96/2008-115, č. 1856/2009 Sb. NSS). Obecně je přitom sice možné vznášet v řízení před krajským soudem námitky, které nebyly uplatněny ve správním řízení (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2008, čj. 7 Afs 54/2007-62, č. 1742/2009 Sb. NSS), avšak s ohledem na shora uvedené stěžovatel nemůže v řízení před krajským soudem s úspěchem namítat, že správní orgán nedostal zásadě materiální pravdy tím, že nezohlednil ta tvrzení stěžovatele, která ve správním řízení nebyla uplatněna; de facto uplatněný požadavek, aby se správní orgán vypořádal s mlčením účastníka, vzpírá se rozumnému pohledu na průběh řízení.

[13] Krajský soud v této souvislosti správně poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2015, čj. 2 As 215/2014-43, dle kterého „*jakkoliv je správní soudnictví podrobeno principu plné jurisdikce, není jeho cílem nahrazovat řízení před správním orgánem, neboť soudní přezkum správních rozhodnutí nelze vnímat jako odvolací řízení v plné apelaci. Jinak řečeno, účastník správního řízení nemůže svoji liknavost zhojit až v řízení soudním. V takovém případě by byla totiž popřena samotná koncepce správního soudnictví založená na následném přezkumu zákonnosti pravomocných správních rozhodnutí. [...] [s]myslem přezkumu správních rozhodnutí ve správním soudnictví je poskytnutí soudní ochrany v případech, kdy osoby, jež tvrdí, že byly na svých právech dotčeny, se svých práv nedomohly před správním orgánem, ač se o to pokusily.*“ Nejvyšší správní soud k tomu pouze poznamenává, že námitky stěžovatele v řízení před krajským soudem směřovaly výhradně proti závěrům správního orgánu prvního stupně, přičemž ve shodě s krajským soudem nevidí žádný důvod, proč se stěžovatel nedomáhal nápravy již v odvolacím řízení, s výjimkou snahy dovést věc až k soudnímu přezkumu rozhodnutí žalovaného. Na základě výše uvedeného však takový postup nelze považovat za správný ani hodný právní ochrany.

[14] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce, dle níž měl krajský soud provést důkaz tzv. odborným posudkem č. ODP – 188/2014/PŠ-TR k měření rychlosti na silnici č. I/7 u obce Sulec ze dne 24. 5. 2014 zpochybňujícím správnost měření rychlosti provedeného hlídkou Policie ČR, a to již proto, že stěžovatel provedení tohoto důkazu nenavrhl (stěžovatel v žalobě pouze uvedl, že si tento odborný posudek nechal vypracovat

pokračování

a přdestřel závěry v něm obsažené); naopak sám výslovně souhlasil s rozhodnutím věci bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s. ř. s., což provádění jakýchkoli důkazů krajským soudem z povahy věci vylučuje (§ 77 odst. 1 s. ř. s. a contrario). Nadto se shora specifikovaný posudek vztahuje k tvrzení, že krajský soud vyhodnotil, a to po právu, jako účelové (srov. zde odst. [10] až [13]). Za této situace nelze krajskému soudu vytýkat, že tento posudek coby důkaz neprovedl.

[15] Stěžovatelův odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2015, čj. 5 As 185/2014-30, není případný, neboť Nejvyšší správní soud jím v tehdejší řízení zrušil rozsudek krajského soudu ze dvou důvodů: krajský soud zaprvé nedostatečně odůvodnil neprovedení důkazu znaleckým posudkem a zadruhé znalecký posudek v odůvodnění svého rozsudku věcně hodnotil, aniž by jej jako důkaz provedl. Taková situace ovšem v nyní projednávané věci nenastala.

[16] Nedůvodná je také námitka směřující proti údajně nesprávnému posouzení právní otázky krajským soudem, která se vztahovala k absenci jména a příjmení stěžovatele ve výzvě k odstranění vad odvolání ve správním řízení.

[17] Nejvyšší správní soud se v první řadě neztotožňuje s tvrzením stěžovatele, že „*výzva k odstranění vady podání je svého druhu procesní rozhodnutí (o stanovení lhůty k provedení úkonu)*“. Správní řád počítá pouze se dvěma formami rozhodnutí správních orgánů, a to rozhodnutím (v užším slova smyslu) a usnesením, jakožto typickou formou rozhodování o procesních otázkách. V obou případech však rozhodování správního orgánu v této formě musí stanovit zákon (§ 67 odst. 1 *in fine* a § 76 odst. 1 správního řádu); ustanovení § 37 odst. 3 správního řádu ovšem neuvádí, že by výzva k odstranění vad podání měla být učiněna formou rozhodnutí.

[18] Ze správního spisu je dále patrné, že výzva zasláná zmocněnci stěžovatele pro řízení o přestupku správním orgánem prvního stupně obsahuje informaci o správním orgánu, který výzvu zaslal, spisovou značku řízení o přestupku stěžovatele a rovněž identifikaci odvolání, které mělo být doplněno, a to prostřednictvím data, kdy bylo podáno. Nejvyšší správní soud tyto údaje ve shodě s krajským soudem považuje za dostatečné pro závěr, dle něhož musilo být zmocněnci stěžovatele zřejmé, o jakou věc se jedná.

[19] Tento úsudek podporuje i samotné tvrzení stěžovatele uvedené v žalobě, dle něhož „*[z]mocněnec žalobce, Ing. M. J. vystupuje jako zmocněnec ve více případech i u jiných osob obviněných z přestupků. Jedná se o stovky případů.*“ Zmocněnec, který se v takovém množství případů účastní správního (správních) řízení, si musí být vědom, že v této oblasti je obvyklé identifikovat jednotlivé případy prostřednictvím spisových značek, a měl by být schopen se v nich orientovat. O tom, že zmocněnec stěžovatele věděl, jaká spisová značka správního orgánu prvního stupně se s nyní posuzovaným případem pojí, svědčí již sama skutečnost, že v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, jež odesílal právě zmocněnec stěžovatele, bylo uvedeno jak jméno stěžovatele a jeho zmocněnce, tak také spisová značka. Blanketní odvolání bylo zmocněncem stěžovatele navíc podáno prostřednictvím elektronické pošty, pročez nemohlo být pro odesílajícího zmocněnce – i vzhledem k tomu, že ve výzvě k odstranění vad podání bylo uvedeno datum, kdy bylo

odvolání podáno – přehnaně náročné, za užití jednoduchého vyhledávacího příkazu, příslušnou zprávu dohledat. Rozhodně k tomu nezbytně nepotřeboval „*sofistikovaný software spisové služby*“, jak sugeruje stěžovatel.

IV.

Závěr a náklady řízení

[20] Nedůvodnou kasační stížnost proto Nejvyšší správní soud dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[21] Vzhledem k tomu, že stěžovatel neměl ve věci úspěch a žalovanému nevznikly náklady nad rámec jeho úřední činnosti, nemá ani jeden z nich dle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. října 2016

Zdeněk Kühn
předseda senátu